

Minister Rodziny i Polityki Społecznej ogłasza nabór wniosków w ramach Programu „Centra opiekuńczo-mieszkalne”

I. Podstawa prawna Programu

Podstawą prawną Programu jest art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1787, z późn. zm.). Nabór wniosków przeprowadzony zostanie zgodnie z art. 13 ww. ustawy.

Na realizację naboru w ramach Programu „Centra opiekuńczo-mieszkalne” Minister przeznaczy w latach 2021-2024 corocznie kwotę 75 000 000,00 zł.

II. Cele Programu

Głównym celem Programu jest: pomoc dorosłym osobom niepełnosprawnym ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniem traktowanym na równi z orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573), poprzez zapewnienie usług zamieszkiwania w formie pobytu całodobowego lub pobytu dziennego.

W ramach celu głównego wyznaczone są następujące cele szczegółowe:

- 1) wzmocnienie dotychczasowego systemu wsparcia przez rozszerzenie usług dla dorosłych osób niepełnosprawnych ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniem traktowanym na równi z orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności;
- 2) umożliwienie niezależnego, samodzielnego i godnego funkcjonowania na miarę możliwości i potrzeb osób niepełnosprawnych;
- 3) poprawa jakości życia uczestników Programu w ich środowisku lokalnym;
- 4) zapewnienie uczestnikom Programu pomocy adekwatnej do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia;
- 5) włączenie uczestników Programu do życia społeczności lokalnych;
- 6) wsparcie finansowe jednostek samorządu terytorialnego w realizacji zadań na rzecz osób niepełnosprawnych.

Zapewnienie wsparcia osobom niepełnosprawnym, o których mowa wyżej, w formie zamieszkiwania w ramach pobytu dziennego lub całodobowego wpisuje się w główny cel

Funduszu Solidarnościowego. Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym, zwanej dalej „ustawą o Funduszu”, celem Funduszu Solidarnościowego jest wsparcie społeczne, zdrowotne, zawodowe oraz finansowe osób niepełnosprawnych.

III. Podmioty uprawnione do składania wniosków

Program adresowany jest do gmin i powiatów, które zorganizują usługi zamieszkiwania całodobowego lub dziennego dla dorosłych osób niepełnosprawnych z orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniem traktowanym na równi z orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. W celu utworzenia Centrum gminy/powiaty mogą zawierać między sobą porozumienia.

IV. Rodzaj zadań

1. MODUŁ I - Utworzenie i wyposażenie Centrum

Kwota wsparcia finansowego do wysokości 100% całkowitego kosztu realizacji zadania¹⁾, z następującymi zastrzeżeniami:

- 1) dla zadania utworzenia Centrum (budowa, zakup, zmiana przeznaczenia obiektu) wraz z kosztami dodatkowymi – koszt 1 m² powierzchni obiektu nie może być wyższy niż cena 1 m² powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego ogłaszanej w komunikacie Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 3b ust. 4 ustawy z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2162, z późn. zm.) w kwartale poprzedzającym kwartał, w którym wydano pozwolenie na budowę (przebudowę lub remont), powiększony o maksymalnie 15% z tytułu dostosowania obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych²⁾;
- 2) dla zadania zakupu sprzętu i wyposażenia Centrum – nie może być wyższa niż 10 000 zł na 1 miejsce przeznaczone dla uczestnika Centrum, przy czym łączna liczba miejsc uczestników w Centrum nie może przekroczyć 20.

Liczba osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniem traktowanym na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności wynosić

¹⁾ Koszt realizacji zadań wynikać musi z kosztorysu inwestorskiego.

²⁾ W przypadku gdy decyzja, o której mowa wyżej, nie została wydana do dnia złożenia wniosku (procedury w toku), a gmina/powiat występuje o środki finansowe, za podstawę wyliczenia należy przyjąć cenę 1 m² powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego (...) w kwartale poprzedzającym kwartał, w którym składany jest wniosek.

będzie co najmniej 40% uczestników Centrum, a liczba miejsc w pobycie całodobowym wynosić będzie co najmniej 2.

Gmina/powiat może utworzyć Centrum o powierzchni większej, jednakże koszt utworzenia powierzchni całkowitej przekraczającej 500 m² gmina/powiat musi pokryć ze środków własnych.

Jeżeli koszty utworzenia Centrum lub jego wyposażenia będą wyższe niż określone wyżej limity, gmina/powiat pokrywa różnicę ze środków własnych.

Okres realizacji zadania inwestycyjnego nie może przekroczyć 3 lat. Za termin zakończenia zadania inwestycyjnego uznaje się datę:

- 1) uzyskania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie Centrum;
- 2) w przypadku gdy decyzja o pozwoleniu na użytkowanie Centrum nie jest wymagana – datę odbioru końcowego tego Centrum;
- 3) wskazaną w umowie zawartej pomiędzy wojewodą, a gminą/powiatem – z uwzględnieniem daty zakończenia zadania określonej we wniosku Wojewody na środki finansowe.

W Module I zakres kosztów kwalifikowalnych to:

- 1) podstawowe, które wystąpią w zależności od realizowanego zadania rzeczowego, takie jak: budowa lub zakup nieruchomości, przebudowa, remont, zmiana przeznaczenia istniejącego budynku;
- 2) zagospodarowania terenu i innych obiektów architektury ogrodowej, niezbędnych do funkcjonowania Centrum;
- 3) dodatkowe, które obejmują: koszty przygotowania dokumentacji technicznej niezbędnej do prowadzenia inwestycji, w tym: projektów architektonicznych, studiów wykonalności, kosztorysu inwestorskiego, analiz oddziaływania na środowisko; koszty związane z przeprowadzeniem postępowania przetargowego, koszty nadzoru inwestorskiego/ autorskiego (kontrola obiektów i procesów budowlanych);
- 4) zakupu sprzętu i wyposażenia wielokrotnego użytkowania oraz systemów zabezpieczających i monitorujących.

2. MODUŁ II - Funkcjonowanie Centrum

W ramach tego modułu będą finansowane zadania polegające na:

- 1) utrzymaniu działalności Centrum, w tym m.in. zabezpieczeniu dostaw podstawowych mediów (energia elektryczna, ogrzewanie, woda, ścieki, wywóz nieczystości etc.),

opłacaniu podatków i opłat lokalnych, ubezpieczeniu budynku, zakupie usług, w tym wyżywienia dla uczestników Centrum, zakupie materiałów do pracy z uczestnikami Programu, przeprowadzaniu okresowych przeglądów, kontroli stanu oraz konserwacji urządzeń budowlanych i sprzętu wielokrotnego użytkowania, w tym sprzętu specjalistycznego;

- 2) ponoszeniu niezbędnych wydatków związanych z transportem uczestników Centrum;
- 3) pokrywaniu kosztów wynagrodzeń kadry Centrum oraz osób świadczących usługi na rzecz uczestników Programu.

W ramach tego modułu możliwe jest finansowanie zadań, o których mowa w pkt 1-3 dotyczących Centrum utworzonych ze środków przekazanych na podstawie Programu ogłoszonego w 2019 r.

Wysokość wsparcia finansowego w Module II wynosi:

- 1) w zakresie usług dziennych - nie więcej niż 20 zł za godzinę pobytu na 1 uczestnika Programu (maksymalnie do 8 godzin pobytu);
- 2) w zakresie usług całodobowego zamieszkania - nie więcej niż 5 000 zł miesięcznie na 1 uczestnika Programu.

W przypadku niewykorzystania miejsc pobytu całodobowego w Centrum, wysokość finansowania w ramach Modułu II zostaje zmniejszona do wysokości 25% kwoty określonej dla usług zamieszkania całodobowego dla każdego z tych miejsc.

W Module II zakres kosztów kwalifikowalnych to:

- 1) koszty związane z zapewnieniem funkcjonowania Centrum koszty zużycia podstawowych mediów według dokumentów memoriałowych (np. faktur), których termin zapłaty następować będzie po terminie utworzenia Centrum, w okresie jego funkcjonowania w danym roku budżetowym, ale nie później niż do 31 grudnia danego roku, na który zostały przyznane środki Funduszu, wystawianych na odbiorcę (Centrum/gmina/powiat);
- 2) wydatki na zakup posiłków lub podstawowych artykułów żywnościowych na potrzeby przygotowywania posiłków dla uczestników Programu, według dokumentów memoriałowych (np. faktur), których termin zapłaty następować będzie po terminie utworzenia Centrum, w okresie jego funkcjonowania w danym roku budżetowym, ale nie później niż do 31 grudnia danego roku, na który zostały przyznane środki Funduszu, wystawianych na odbiorcę (Centrum/gmina/powiat);
- 3) wydatki związane z okresowymi przeglądami urządzeń budowlanych i sprzętu wielokrotnego użytku, wg dokumentów memoriałowych (np. faktur), których termin

zapłaty następować będzie po terminie utworzenia Centrum, w okresie jego funkcjonowania w danym roku budżetowym, ale nie później niż do 31 grudnia danego roku, na który zostały przyznane środki Funduszu, wystawianych na odbiorcę (Centrum/gmina/Powiat);

- 4) niezbędne wydatki związane z transportem uczestników Centrum;
- 5) koszty wynagrodzeń kadry Centrum oraz osób świadczących usługi na rzecz uczestników Programu, wg dokumentów kadrowo-płacowych.

W przypadku złożenia wniosku w Module I dopuszcza się możliwość złożenia w tym samym roku jednocześnie wniosku w Module II.

V. Tryb przystąpienia do Programu

Realizacja Programu następuje w trybie naboru wniosków, zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym.

1. Gminy/powiaty, składając do właściwego wojewody wnioski o przystąpienie do Programu (załącznik nr 1 do Programu), wraz z dokumentacją, o której mowa niżej, uwzględniają w szczególności przewidywaną liczbę uczestników Programu:

- 1) zamieszkiwania całodobowego dla osób posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, które skorzystają z usług Centrum,
 - 2) pobytu dziennego dla osób posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, które skorzystają z usług Centrum,
– z załączonym szczegółowym uzasadnieniem potrzeb gminy/powiatu w zakresie zorganizowania takiej formy pobytu.
2. Wojewoda, po weryfikacji wniosków złożonych przez gminy/powiaty, sporządza listę rekomendowanych wniosków i przekazuje ją wraz z wnioskiem na środki finansowe (załącznik nr 2 do Programu)³⁾ do Ministra.
 3. Kwota przyznanych środków z Funduszu Solidarnościowego może być niższa/wyższa od wskazanej we wniosku wojewody na środki finansowe z Programu. Minister zastrzega sobie prawo zaproponowania innej kwoty wsparcia finansowego niż

³⁾ Wraz z zał. nr 2 i 3 wojewoda przekazuje również uwierzytelnione kserokopie dokumentów składanych przez gminę/powiat oraz opinię wydaną przez specjalistę ds. dostępności.

wnioskowana przez wojewodę. W takim przypadku wojewoda będzie obowiązany do aktualizacji wniosku na środki finansowe z Programu.

VI. Wymagana dokumentacja

Gmina/powiat aplikując o środki finansowe w ramach Programu jest obowiązana złożyć:

- 1) wniosek na środki finansowe (załącznik nr 1 do Programu);
- 2) zgłoszenie zadania inwestycyjnego (załącznik nr 7 do Programu wraz z załącznikami, o których mowa w tym dokumencie, tj. oświadczeniem o posiadanym prawie dysponowania nieruchomością na cele budowlane, projektem budowlanym lub programem funkcjonalno-użytkowym wraz z aktualnym zaświadczeniem o zgodności planowanej inwestycji z planem zagospodarowania przestrzennego; w przypadku zadań inwestycyjnych polegających na zmianie przeznaczenia sposobu użytkowania/rozbudowy/przebudowy/remontu istniejącego obiektu również dokumentacją zdjęciową wskazującą na stan obiektu oraz ekspertyzą techniczną, a także w zależności od stanu przygotowania inwestycji: decyzją o pozwolenie na budowę/zgłoszeniem robót budowlanych albo decyzją o ustaleniu lokalizacji celu publicznego);
- 3) kosztorys inwestorski;
- 4) informację o proponowanej kadrze wraz z planowaną liczbą etatów (może być przedstawiona w załączniku nr 7 do Programu);
- 5) dokumenty obrazujące rzut i rozkład pomieszczeń/wykaz pomieszczeń (wraz z ich powierzchnią) w projektowanym budynku Centrum;
- 6) projekt zagospodarowania działki, sporządzony stosownie do wymogów zawartych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. poz. 1609);
- 7) dokument potwierdzający umocowanie do reprezentowania wnioskodawcy w przypadku podpisania wniosku przez osobę działającą w imieniu wnioskodawcy;
- 8) inne dokumenty, które w trakcie weryfikacji wniosku okażą się niezbędne w celu dokonania oceny wniosku.

VII. Kryteria oceny wniosków

1. Kryteria oceny formalnej (0-1 pkt):

- 1) kompletnie i prawidłowo wypełniony wniosek zgodnie z obowiązującym wzorem, przesłany w terminie i na właściwy adres;

- 2) wniosek zawiera wszystkie wymagane załączniki;
- 3) wniosek zawiera kalkulację przewidywanych kosztów realizacji zadania;
- 4) pozytywna opinia koordynatora ds. dostępności.

2. Wnioski, które nie spełnią wymogów formalnych, nie będą oceniane pod względem merytorycznym.

3. Poszczególne kryteria formalne będą weryfikowane na etapie oceny formalnej poprzedzającej etap oceny merytorycznej. W wyniku oceny formalnej wniosek może zostać:

- 1) **zakwalifikowany do oceny merytorycznej** – w przypadku spełnienia wszystkich kryteriów formalnych;
- 2) **odrzucony** – w przypadku niespełnienia któregoś z kryteriów formalnych.

Ocenie merytorycznej podlegają wyłącznie wnioski spełniające kryteria formalne.

4. Ocena merytoryczna ma postać punktacji wraz z uzasadnieniem oraz propozycją kwoty dofinansowania.

5. Wniosek niezgodny z celem ogólnym lub celami szczegółowymi Programu nie podlega dalszej ocenie merytorycznej.

6. Kryteria merytoryczne:

6.1. Kryteria oceny, o których mowa w art. 13 ust. 6 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym, tj.:

- 1) adekwatność wniosku w odniesieniu do celów Programu;
- 2) potencjalny wpływ zadań na beneficjentów, w tym także trwałość rezultatów zadań zawartych we wniosku;
- 3) zasadność wysokości wnioskowanych środków w stosunku do celu, rezultatów i zakresu zadań, które obejmuje wniosek;
- 4) zdolność organizacyjna podmiotu oraz przygotowanie instytucjonalne do realizacji zadań.

6.1.1. Kryterium dodatkowe dotyczące spełnienia wymagań służących zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

6.1.2. Łączna liczba punktów za spełnienie kryteriów, o których mowa w ust. 6.1. oraz

6.1.1. wynosi **29 pkt** (zgodnie z kartą oceny wniosku).

7. Maksymalna liczba punktów, którą można w sumie uzyskać po dokonaniu oceny formalnej i merytorycznej wynosi **30 pkt**.

8. Wniosek uzyska pozytywną ocenę wojewody, jeżeli uzyska co najmniej 60% możliwych do uzyskania punktów (tj. 18 pkt).

9. Wnioski ocenione pozytywnie pod względem merytorycznym trafiają na listę rekomendowanych wniosków wojewody, na której są klasyfikowane w kolejności wynikającej z liczby uzyskanych punktów.
10. Minister weryfikuje listę rekomendowanych wniosków wojewody, kierując się ilością punktów uzyskanych przez wniosek oraz wysokością limitu środków finansowych przeznaczonych na organizowany nabór wniosków.

VIII. Warunki przekazania środków finansowych z Programu

1. Przekazanie środków finansowych z Programu wojewodom odbędzie się na podstawie umów zawartych między poszczególnymi wojewodami a Ministrem.
2. Wojewoda przekazuje środki z Programu gminom/powiatom na podstawie zawartej umowy.
3. Podmioty realizujące zadania wynikające z umów zawartych w ramach Programu, są obowiązane do posiadania wyodrębnionego rachunku bankowego dla środków Programu, prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej otrzymanych środków i dokonywanych z tych środków wydatków, zgodnie z art. 17 ustawy o Funduszu Solidarnościowym.

IX. Termin i warunki realizacji zadania

1. Zadanie musi być realizowane na rzecz dorosłych osób niepełnosprawnych ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniem traktowanym na równi z orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych⁴⁾ poprzez zapewnienie usług zamieszkiwania w formie pobytu całodobowego lub pobytu dziennego mieszkańcom.
2. Terminy oraz warunki realizacji zadań będą każdorazowo określane w umowie.
3. Data rozpoczęcia realizacji zadania **nie może być wcześniejsza niż 4 maja 2021 r.**
4. W przypadku podpisania umowy w ramach naboru wniosków w kolejnych latach realizacji Programu zadanie będzie realizowane od dnia podpisania umowy, przy czym istnieje możliwość zrefundowania ze środków Programu wydatków poniesionych w związku z realizacją zadania od 1 stycznia danego roku, w którym podpisano umowę.

⁴⁾ Zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

5. Planowana data zakończenia zadania inwestycyjnego, o którym mowa w Module I, nie może przekroczyć 3 lat, licząc od dnia rozpoczęcia zadania do dnia, o którym mowa powyżej w opisie Zadania Modułu I.
6. W budynku, w którym zostało utworzone Centrum na podstawie umowy zawartej w wyniku realizacji Programu, działalność polegająca na prowadzeniu Centrum musi być prowadzona przez okres minimum 5 lat, licząc od dnia otwarcia Centrum.

X. Terminy naboru wniosków

1. Gmina/powiat składa wniosek do właściwego wojewody (załącznik nr 1 do Programu)
– w zakresie Modułu I – w terminie od dnia 4 maja 2021 r. do dnia 30 czerwca 2021 r.
– w zakresie Modułu II – w terminie od dnia 4 maja 2021 r. do dnia 30 września 2021 r.
2. Wojewoda sporządza i przekazuje wniosek na środki finansowe z Programu wraz z listą rekomendowanych wniosków, oraz dokumentami, o których mowa wyżej, ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego (załączniki nr 2 i 3 do Programu)
– w zakresie Modułu I – w terminie do dnia 16 lipca 2021 r. (decyduje data wpływu do wojewody)
– w zakresie Modułu II – w terminie 30 dni od dnia wpływu wniosku od gminy/powiatu.

XI. Termin rozpatrzenia wniosków

Zespół do weryfikacji wniosków i list rekomendowanych wniosków przekazywanych przez wojewodów w ramach realizacji Programu „Centra opiekuńczo-mieszkalne” weryfikuje wnioski i listy rekomendowanych wniosków przekazywanych przez wojewodów w ramach Programu oraz przedkłada Ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego listy zweryfikowanych wniosków wraz z rekomendacją ich zatwierdzenia.

Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego dokona ostatecznego zatwierdzenia wniosków

– w zakresie Modułu I oraz Modułu II – w terminie 21 dni od daty wpływu wniosku od Wojewody.

Załączniki:

1. Umowa między Ministrem a Wojewodą wraz z harmonogramem.

2. Ramowy wzór umowy między Wojewodą a Gminą/Powiatem wraz z harmonogramem.